Dosar nr. 2-16376/2025
(nr. electronic al dosarului: 2-25108334-12-2-30072025-1)

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

15 decembrie 2025 mun. Chișinău

Judecătorul Judecătoriei Chișinău (sediul Centru), Ceban Alexandru,

examinând în procedură scrisă, cererea cu valoare redusă înaintată de Sergiu Morozan, Irina Grati-Morozan, Daniil Morozan împotriva pârâtului CA „FLYONE" S.R.L. cu privire la încasarea compensației pentru întârzierea zborului,

a constatat:

Argumentele participanților la proces

1. La data de 23 iulie 2025, avocatul Tatiana Crivenco, acționând în interesele lui Sergiu Morozan, Irina Grati-Morozan și ale minorului Daniil Morozan, reprezentat legal de mama sa Irina Grati-Morozan, a depus cerere de chemare în judecată împotriva CA „FLYONE" S.R.L., solicitând încasarea compensației pentru întârzierea zborului în mărime de câte 250 euro pentru fiecare reclamant, în lei moldovenești, precum și compensarea taxei de timbru în mărime de 200 lei.

2. În motivarea acțiunii, reclamanții au indicat că au deținut rezervări confirmate pentru cursa aeriană 5F612 Berlin–Chișinău din 29 iunie 2025, operată de CA „FLYONE" S.R.L., cu ora programată a plecării 08:20 și ora programată a sosirii 11:40. Potrivit acestora, cursa a fost efectuată cu întârziere, aeronava decolând efectiv la ora 11:47.

3. Calitatea reclamanților de pasageri ai cursei 5F612 rezultă din biletele de îmbarcare anexate la materialele cauzei, emise distinct pe numele lui Sergiu Morozan, Irina Grati-Morozan și Daniil Morozan. Totodată, din răspunsul Î.S. „Aeroportul Internațional Chișinău" nr. *****din ***** rezultă că zborul urma să decoleze din Berlin la ora 08:20 și să aterizeze la Chișinău la ora 11:40, însă a decolat efectiv la ora 11:47 și a aterizat la ora 14:31. În același înscris este consemnat, potrivit notificărilor recepționate de la compania aeriană, motivul reținerii: „DL41 – Aircraft defects".

4. Din informația privind distanțele ortodromice anexată la acțiune rezultă că distanța dintre Chișinău și Berlin constituie 1264 km. La 4 iulie 2025, reclamanții, prin avocat, au adresat pârâtei o cerere prealabilă, solicitând achitarea compensației de câte 250 euro pentru fiecare pasager. Materialele cauzei nu atestă satisfacerea benevolă a acestei pretenții.

5. Prin încheierea din 4 august 2025, cererea a fost acceptată spre examinare în procedura scrisă aplicabilă cererilor cu valoare redusă. Pârâtei i-a fost acordat un termen de 30 de zile de la comunicarea cererii pentru prezentarea referinței, a probelor în susținerea obiecțiilor și a altor date relevante, fiind explicate consecințele nedepunerii referinței.

6. La 6 august 2025, instanța a expediat CA „FLYONE" S.R.L. copia încheierii din 4 august 2025 și copia acțiunii. Potrivit materialelor dosarului examinate de instanță, până la soluționarea cauzei pârâta nu a depus referință și nu a prezentat probe prin care să combată circumstanțele invocate de reclamanți ori să justifice, în condițiile legii, întârzierea zborului.

Aprecierea instanței

7. Examinând înscrisurile administrate în raport cu pretențiile formulate și normele de drept aplicabile, instanța conchide că acțiunea este întemeiată și urmează a fi admisă.

8. Potrivit art. 276² alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de încasare a unei sume de bani a cărei valoare nu depășește zece salarii medii pe economie prognozate la data sesizării instanței se examinează ca cerere cu valoare redusă. Art. 276³ alin. (1) stabilește că procedura este scrisă, iar art. 276⁴ alin. (2) reglementează soluționarea cauzei în baza materialelor dosarului în cazul nedepunerii referinței de către pârât după comunicarea cererii și a înscrisurilor anexate.

9. Conform art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale. În temeiul art. 130 din același cod, instanța apreciază fiecare probă sub aspectul pertinenței, admisibilității și veridicității, iar probele în ansamblu – sub aspectul legăturii lor reciproce și suficienței pentru soluționarea cauzei.

10. În speță, biletele de îmbarcare confirmă raportul juridic de transport dintre fiecare reclamant și operatorul aerian. Această concluzie corespunde art. 1411 alin. (1) din Codul civil, care definește contractul de transport, precum și art. 1417 alin. (1), potrivit căruia contractul de transport de persoane se documentează prin bilet sau prin alt document care conferă dreptul la transport. Conform art. 1415 alin. (1) din Codul civil, transportatorul este obligat să transporte pasagerul și bagajele în termenele stabilite de lege sau de contract.

11. În ceea ce privește răspunderea transportatorului, art. 1420 alin. (1) din Codul civil prevede, între altele, că *„transportatorul este ținut să repare prejudiciul [...] în urma încălcării termenului de transportare, cu excepția cazului în care acest prejudiciu este rezultatul unui impediment în afara controlului transportatorului și dacă transportatorului nu i se putea cere în mod rezonabil să evite sau să depășească impedimentul sau consecințele acestuia”*. Aceeași normă stabilește expres că transportatorul este ținut să repare prejudiciul și atunci când acesta se datorează stării ori funcționării mijlocului de transport. Iar alin. (3) al aceluiași articol permite aprobarea de către Guvern a unor despăgubiri fixe pentru anumite categorii de încălcări în transportul public de persoane.

12. Raportului juridic litigios îi sunt aplicabile prevederile Regulamentului privind compensarea și asistența pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare și anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 836 din 8 noiembrie 2012, în redacția aplicabilă la data zborului. Potrivit pct. 1 lit. c), Regulamentul vizează situațiile în care zborul este întârziat, iar pct. 2 lit. b) îl extinde asupra pasagerilor care pleacă de pe un aeroport situat într-o țară terță către un aeroport situat pe teritoriul Republicii Moldova, atunci când operatorul aerian al zborului este un operator aerian din Republica Moldova și pasagerii nu au primit deja compensațiile și asistența prevăzute în statul de plecare. În cauza de față, aceste condiții sunt întrunite, iar materialele dosarului nu atestă plata unei compensații reclamanților în statul de plecare.

13. Conform pct. 16 lit. a) din Regulament, în cazul în care operatorul aerian anticipează o întârziere a unui zbor peste ora de plecare prevăzută *„timp de două ore, în cazul zborurilor de 1500 de kilometri sau mai puțin”*, pasagerilor li se oferă asistența prevăzută de norma citată. Pct. 17 stabilește că *„În orice caz, asistenţa se oferă în limitele de timp stabilite în cele de mai sus corespunzător fiecărei distanţe de zbor. Pasagerii trebuie să primească o compensaţie în conformitate cu prevederile capitolului V din prezentul Regulament.”* Potrivit pct. 18 lit. a), compensația este de 250 euro pentru toate zborurile de 1500 km sau mai puțin.

14. Aplicând aceste norme, instanța constată că distanța zborului Berlin–Chișinău este de 1264 km, astfel încât cursa se încadrează în categoria prevăzută la pct. 16 lit. a) și pct. 18 lit. a) din Regulament. Ora de plecare programată era 08:20, iar decolarea efectivă a avut loc la 11:47;

prin urmare, întârzierea la plecare a constituit 3 ore și 27 de minute, depășind pragul legal de două ore.

15. Instanța reține în mod distinct că ora programată a sosirii la Chișinău era 11:40, iar aterizarea efectivă a avut loc la 14:31, diferența fiind de aproximativ 2 ore și 51 de minute. Această împrejurare nu înlătură însă dreptul la compensația solicitată. Reglementarea națională aplicabilă în speță raportează pragul de întârziere prevăzut la pct. 16 la ora de plecare prevăzută, iar pct. 17 leagă depășirea acestor limite de dreptul pasagerilor la compensația reglementată în capitolul V.

16. Interpretarea menționată se regăsește și în jurisprudența Curții Supreme de Justiție, unde instanța supremă a reținut expres că, în sensul pct. 16 lit. a), pct. 17 și pct. 18 lit. a) din Regulament, întârzierea peste ora de plecare prevăzută cu cel puțin două ore, în cazul unui zbor de cel mult 1500 km, atrage compensația de 250 euro. Totodată, compensația de 250 euro acordată pentru un zbor de 1125 km, decolat cu 2 ore și 20 de minute peste ora programată, a rămas menținută de instanța supremă.

17. Referitor la motivul reținerii zborului, instanța nu ignoră mențiunea „DL41 – Aircraft defects” din răspunsul Aeroportului Internațional Chișinău. Acest înscris confirmă faptul că operatorul a notificat existența unei defecțiuni tehnice, însă nu demonstrează, prin el însuși, că defecțiunea a constituit un impediment aflat în afara controlului transportatorului, imposibil de evitat ori de depășit prin măsuri rezonabile. O asemenea concluzie presupune date concrete privind natura defecțiunii, momentul apariției, caracterul ei neprevăzut sau inevitabil, consecințele pentru siguranța zborului și măsurile efectiv întreprinse de operator.

18. Această exigență este concordantă și cu art. 904 alin. (1) din Codul civil, potrivit căruia *„neexecutarea obligației debitorului este justificată dacă ea se datorează unui impediment în afara controlului debitorului și dacă debitorului nu i se putea cere în mod rezonabil să evite sau să depășească impedimentul ori consecințele acestuia”*.

19. În Decizia din 13 noiembrie 2019, dosarul nr. 2ra-1635/2019, Curtea Supremă de Justiție a înlăturat apărarea transportatorului întemeiată pe existența unor defecțiuni tehnice, reținând lipsa probelor veridice și pertinente care să confirme că defecțiunea invocată a reprezentat o împrejurare excepțională aptă să justifice reținerea cursei. Curtea a subliniat, totodată, că operatorii aerieni se confruntă în mod obișnuit, în exercitarea activității lor, cu diverse probleme tehnice determinate de funcționarea aeronavelor.

20. Instanța are în vedere și Decizia Curții Supreme de Justiție din 5 iulie 2024, dosarul nr. 2ra-1576/22, în care au fost valorificate împrejurări concrete privind prelungirea serviciilor de mentenanță și riscul pentru siguranța zborului. Situația probatorie din acea cauză este însă diferită: existau date concrete privind mentenanța și securitatea, iar întârzierea stabilită era de 1 oră și 37 de minute, deci inferioară pragului de două ore. În prezenta cauză, în afara codului generic „DL41 – Aircraft defects”, pârâta nu a prezentat rapoarte tehnice, documente de mentenanță ori alte probe apte să demonstreze condițiile unei exonerări.

21. Prin urmare, simpla indicare a existenței unei defecțiuni tehnice nu este suficientă pentru a răsturna consecințele juridice ale întârzierii constatate. În lipsa unor probe care să demonstreze caracterul excepțional al impedimentului și imposibilitatea rezonabilă de a-l evita sau depăși, instanța nu identifică un temei de exonerare a CA „FLYONE” S.R.L. de obligația de plată a compensației prevăzute de Regulament.

22. Deoarece fiecare reclamant a avut calitatea distinctă de pasager al zborului 5F612, dreptul la compensație aparține individual fiecăruia. În consecință, pârâta urmează să achite lui Sergiu

Morozan, Irinei Grati-Morozan și lui Daniil Morozan câte 250 euro cu titlu de compensație pentru întârzierea zborului.

23. Cu privire la moneda executării, art. 873 alin. (2) din Codul civil prevede că obligația pecuniară exprimată în valută străină, executată pe teritoriul Republicii Moldova, se execută în monedă națională, echivalentul fiind determinat la cursul oficial valabil la data executării obligației, dacă legea sau contractul nu stabilește altfel. Aceeași soluție este prevăzută expres de pct. 18 din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 836/2012, care stabilește plata compensației în lei moldovenești la cursul Băncii Naționale a Moldovei la data achitării.

24. Potrivit pct. 1.1.8 din anexa nr. 2 la Legea taxei de stat nr. 213/2023, reclamanții în acțiunile privind protecția drepturilor consumatorilor sunt scutiți de taxa de stat. Totodată, la depunerea acțiunii a fost achitată taxa de timbru în mărime de 200 lei, fapt confirmat prin documentul MPay anexat.

25. Prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 20 din 26 septembrie 2024 a fost declarat neconstituțional, între altele, textul care interzicea compensarea taxei de timbru din contul părții care a pierdut procesul. În consecință, având în vedere admiterea integrală a acțiunii și regula prevăzută la art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă, suma de 200 lei suportată cu titlu de taxă de timbru urmează a fi compensată din contul pârâtei.

26. În ceea ce privește taxa de stat datorată bugetului, potrivit pct. 1.1.2 din anexa nr. 1 la Legea taxei de stat nr. 213/2023, raportat la valoarea acțiunii, cuantumul taxei de stat aferente pretențiilor admise constituie 644,12 lei.

27. Conform art. 98 alin. (1) din Codul de procedură civilă, taxa de stat de a cărei plată reclamantul a fost scutit se încasează la buget de la pârât proporțional părții admise din acțiune, dacă pârâtul nu este scutit de plata acesteia. Întrucât acțiunea este admisă integral, de la CA „FLYONE” S.R.L. urmează a fi încasată în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 644,12 lei.

28. Sintetizând cele expuse, instanța constată că reclamanții au demonstrat calitatea de pasageri, existența raportului de transport, distanța zborului și depășirea pragului de întârziere prevăzut de Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 836/2012, iar pârâta nu a administrat probe suficiente pentru a demonstra existența unui impediment exonerator în sensul art. 1420 și art. 904 din Codul civil. În aceste condiții, cererea de chemare în judecată urmează a fi admisă integral.

29. În conformitate cu prevederile art. art. 94, 236, 238-241, 276²-276⁴, 362 alin. (1) CPC al RM, judecătorul,

hotărăște:

Se admite cererea de chemare în judecată cu valoare redusă înaintată de Sergiu Morozan, Irina Grati-Morozan, Daniil Morozan împotriva pârâtului CA „FLYONE” S.R.L. cu privire la încasarea compensației pentru întârzierea zborului.

Se încasează de la CA „FLYONE” S.R.L. (IDNO: 1015600032640) în beneficiul lui Sergiu Morozan (IDNP:*****), Irina Grati-Morozan (IDNP:*****), Daniil Morozan (IDNP:*****), suma de 250,00 (două sute cincizeci,00) Euro pentru fiecare în lei moldovenești la cursul BNM la data executării hotărârii, cu titlu de compensației pentru întârzierea zborului, suma de 200,00 (două sute,00) lei cu titlu de taxă de timbru.

Se încasează de la CA „FLYONE” S.R.L. (IDNO: 1015600032640) în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 644,12 (șase sute patruzeci și patru, 12) lei.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Centru).

Judecător Ceban Alexandru